

Lutkovna kritika

Česa so sposobni deževniki

Špela Kuclar: **Deževnikarji**. Napad hroščev. Režija: Matjaž Latin; dramaturgija: Katarina Klančnik Kocutar; scenografija ter scenska in lutkovna tehnologija po likovni podobi Petra -kerla: Slavko Rakuša Slavinec; video: Nejc Saje; glasba: Sebastijan Duh; igrajo: Barbara Jamšek k. g., Metka Jurc, Davorin Kramberger k. g., Maja Pihler Stermecki, Danilo Trstenjak.

Premiera 8. aprila 2011.

Šolarjem verjetno že znana družčina iz otroških knjig **Deževnikarji** Špela Kuclar je svojo tretjo izvedbo, Napad hroščev, najprej doživela na odru mariborskega lutkovnega gledališča. Ta je končno dovolj velik, da lahko na njem v vsej razsežnosti zaživi tudi prostrano kraljestvo teh marljivih in koristnih podzemnih bitij, o katerih nas pouči uvodni skoraj dokumentarni video na zaslonu v globini scene, preden se pravim deževnikom na posnetku pridružijo njihovi rojaki iz blaga in penaste gume. Realnost se tako nevsiljivo preljuje v domišljjsko dogajanje, ki pa v svojem bistvu prikazovanja pomembnosti poguma, iznajdljivosti, tovarištva ni nič manj realno.

(Boštjan Lah za LGM)

Glistosrbeži Nik, Maja, Maks in Fisto, pripravniki za deževniške agente ali deževnikarje, raziskovalce sveta na površju zemlje, morajo opraviti zadnjo nalogo pred uspešnim koncem šolanja. Naloga jim sicer spodleti, vendar zaradi spleta okoliščin takoj dobijo možnost "popravnega izpita" v resnični krizni situaciji in tega seveda z odliko opravijo. Klasični dramaturški lok zapleta, vrha in razpleta je mojstrsko ukrivljen in ravno prav napet, da tudi najmlajši zlahka in z zanimanjem sledijo zabavnim dogodivščinam.

Scenografija v izčiščeni likovni podobi brez nepotrebnih dodatkov omogoča klasičnim ročnim lutkam in lutkam na palici dovolj manevrskega prostora za vsakovrstno zvijanje, pregibanje in gomazenje, domiselno pa jo v ozadju dopolnjuje video za "množične scene", kadar zmanjka rok animatorjev. Tako so ustvarjalci inovativno povezali oba medija: film in klasično lutkovno gledališče brez likov v podobi igralcev, ki so tako pogosti v novejših lutkovnih stvaritvah. Deževniki in hrošči Slavka Rakuše Slavince, precej zvesti svojemu likovnemu izhodišču, učinkujejo tako živ(ahn)o in navihano, da zbujajo nedeljene simpatije kljub deloma negativni vlogi.

Poseben položaj v predstavi zavzema glasba, saj je eden osrednjih likov deževniška pevka Truščica, ki jo med koncertom ugrabijo hrošči, da bi pela njihovemu poglavarju. Prav znani refren njenega nastopa poudarja kreativni moment siceršnje avtorske glasbe, ki se dobro prilega razpoloženju predstave. Kot v vsaki lutkovni predstavi pa tudi tokrat glasba ne bi prišla do izraza brez glasovnih zmožnosti mariborskega lutkovnega ansambla.

Vsota vsega naštetega je resnično zabavna uprizoritev brez velikih umetniških pretenzij, če pozabimo, da je to vendarle lutkovno gledališče, ki je že samo po sebi zbir vseh vrst

umetnosti, likovne, besedne, gibalne, glasbene, in pogosto omogoča prvi stik otroka z njimi. **Deževnikarji** morda ne ponujajo inovativnih presežkov v lutkovni tehnologiji in scenski podobi, njihova glasbena podlaga ne uporablja etno glasbil in posebno globokih ter zapletenih motivov, vsebinsko niso nagnjeni k metafizičnemu raziskovanju sveta - njihova vrednost je v vračanju k tradicionalnim oblikam in pomenom lutkovne umetnosti, poučni zgodbi in družinski zabavi, pri kateri se lahko starši povežejo s svojimi otroki v skupnem doživljanju in čustvovanju.

Barbara Volčjak

Večer, 14. 4. 2011